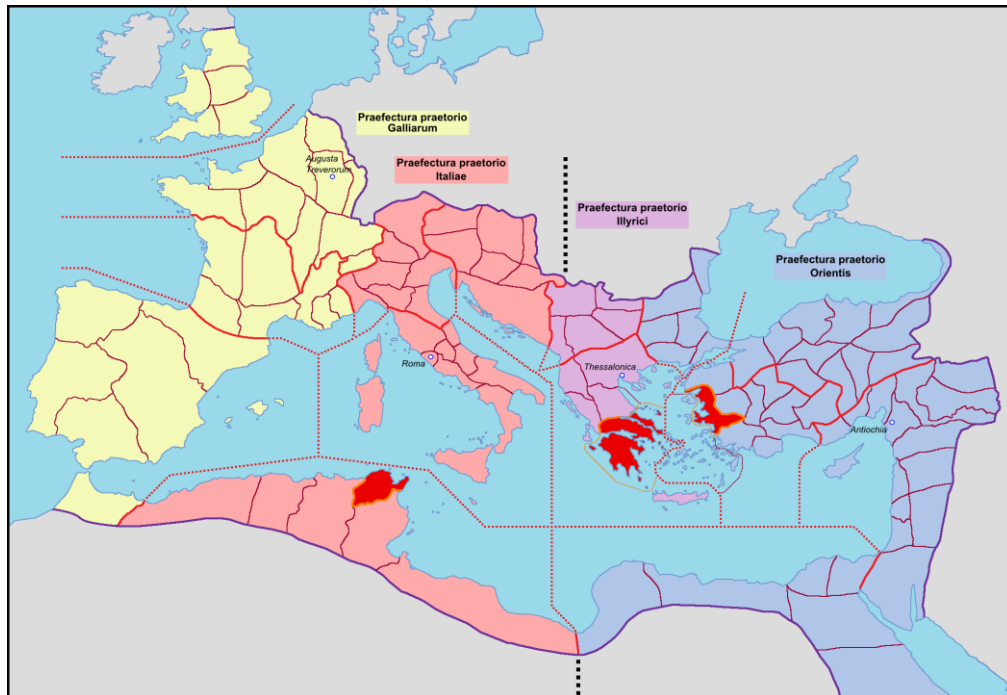

Christianizace Evropy (jaro 2018)

Frankové a vznik Svaté říše římské

Římané a Germáni

- 1.-4. století - *Limes germanicus* na Rýně a Dunaji nejopevněnější část hranice Římské říše;
- 376-476 – období mezi usazením Gótů v Moesii a sesazení římského císaře Romula Augustula germánskými generály římské armády
- christianizace Germánů většinou 100 let a dříve od usazení v říši;

Římské impérium 400 n.l.

Germánská království – 550 n.l.

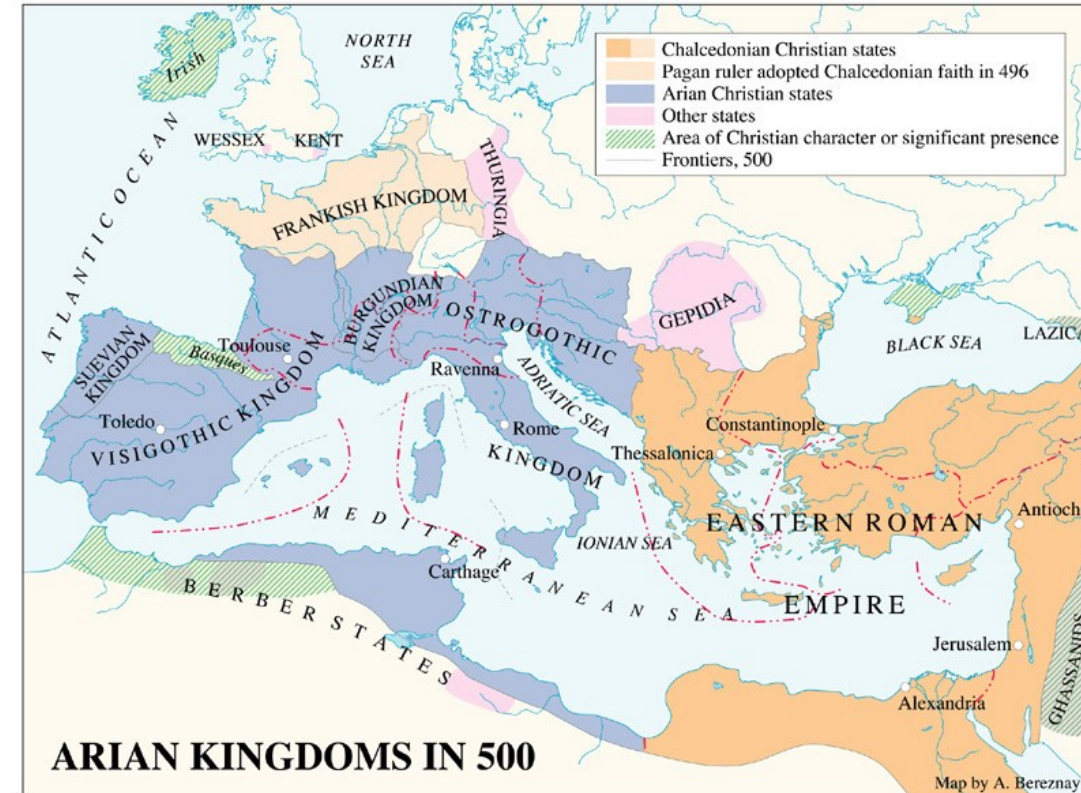
Gótové – první ariánská církev a „národní“ Bible

- kolem 340 vysvěcen Wulfila (Gót z Kappadokie) na kněze ariánským knězem Eusebiem;
- 348 exodus „Malých“ Gótů do Trákie
- Wulfila překládá do góštiny Starý a Nový zákon;
- ariánství k dalším Germánům (Ostrogótové, Herulové, Varnové, Frankové, Burgundi, Vandalové;
- 376 část Gótů na území říše – podmínkou ochrana hranic a přijetí křesťanství;
- 378 vítězství Gótů nad císařem Valentem u Adrianopole;
- 410 král Alarich plení Řím;
- 414 Gótové jako římsští foederáti v jižní Galii;
- 452 hlavní součást římské armády proti Hunům na Katalaunských polích;
- 507 vytlačeni Franky do Hispánie,
- 587 konverze krále Rekareda ke katolictví - akceptace Hispanořímany
- 711 vizigótská říše zničena Araby

Ostrogótové a ariánská koalice

- 455 vzpoura proti nadvládě Hunů v Panonii;
- 493 král Theoderich Veliký jako správce Itálie a spojenec východořímského císaře Zenóna;
- idea koalice ariánských germánských kmenů proti katolictví
- 552 porážka Ostrogótů východořímským císařem Justiniánem;

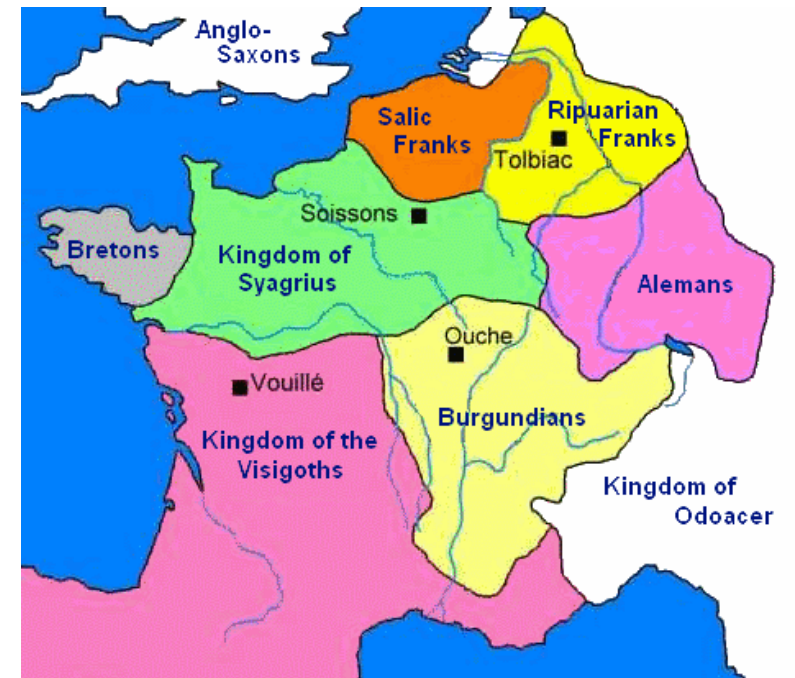

Křesťanství ariánů

- Areios (260-336, berberský presbyter v Alexandrii) – hierarchie uvnitř svaté Trojice; Syn není skutečným Bohem;
- neznalost disputací patristických autorit (Tertullian, Klemens Alexandrijský, Origenes, Eusebios z Kaisareje);
- důraz na četbu Bible, která přeložena do gótštiny;
- kázání v germánských jazycích;
- kmenový charakter církve - hlavou král;
- tolerance vůči jinověrcům, ALE ve Středomoří pronásledování katolíků (segregace) a židů (kolaborace s Araby);

Frankové

- po 200 vpády ze severního Porýní,
- po 350 jako foederáti mezi Seinou a Rýnem;
- 486 král Chlodvík zničil Syagriovu separatistickou říši v Pařížské pánvi;
- 496 bitva u Tolbiacu – Chlodvík modlitba za vítězství ke Kristu;
- 498 - přijímá v Remeši katolický křest;
- 506 připojil říši Alemanů,
- 507 připojil akvitánskou Galii (od Vizigótů),
- 534 připojili Chlodvíkovi synové říši Burgundů,
- 537 připojili provensálskou Galii (od Ostrogótů);

Galie 5. století

Rané křesťanství Franků

- křesťanství součást polyteismu (preference bohů přinášejících vítězství);
- idea posvěcených válečníků – náhrada pohanských válečných rituálů;
- Frankové jako „oblíbenci Krista“ - zákoník *Lex Salica* (vznik okolo 510): „Ať žije Kristus, jenž miluje Franky“;
- magické pojetí Bible, ostatků světců, darů svatyním;
- význam královského charismatu (oblíbenec bohů, primární role v kultu)

Spojenectví církve a světské moci

po 476

- na Východě císař hlavou církve - Řím pod ochranou Byzance;
- na Západě „transpozice“ Římské říše do náboženské oblasti - papež v roli politického vůdce Západu v případě invazí do Říma (410 Vizigótové, 452 Hunové, 455 Vandalové, 568 Langobardi);

po 568

- v 8. století expanze Langobardů a Arabů do střední Itálie – 740 papež žádá o pomoc Franky (majordoma Karla Martella, poté i syna Pipina);
- 752 pomazání Pipina na krále Franků papežem,
- 753 přísaha vzájemného spojenectví Franská říše - Řím
- kolem 750-760 vznikla Konstantinovská donace
- 800 papežská korunovace Pipinova syna Karla Velikého na římského císaře (*translatio imperii*);

Karel Veliký (768-814)

774

- vládcem severní Itálie a oficiálním ochráncem Říma;
- nad hrobem sv. Petra v Římě přísaha vzájemné věrnosti s papežem
- „Naším úkolem je navenek všude chránit svatou církev Kristovu před útoky pohanů a před zpusťšením od nevěřících, a uvnitř ji zajišťovat všeobecným uznáváním katolické víry. Vaší úlohou je podporovat naši válečnou službu rukama pozdvíženými k nebi, jak to činil Mojžíš, aby křesťanský lid vaší přímluvou všude dosahoval vítězství nad nepřáteli“ (Karlův dopis papeži Lvu III. z roku 796);
- zakládal síť biskupství a klášterů (karolinská renesance);
- zajišťoval hranice a dobýval nová území (778-811 tažení proti Arabům, polabským Slovanům, Avarům, Sasům, Čechům, Dánům)
- podmínkou mírové smlouvy křesť - základ vzoru 1) svaté války + 2) christianizace jako aktu politického podrobení;
- splynutí náboženství a politiky (Karel = *rex et sacerdos*);

Kontinuita Svaté říše římské (800-1806)

- 814 rozdělení správy říše mezi 3 syny,
- 843 oficiální dělení (tj. vznik Francie + Německa);
- od 845 vpády Normanů od dolního Labe po jižní Itálii;
- 936 obnovení východofranské říše králem Otou (korunovace papežem v Cáchách);
- 962 obnovení Imperium Romanum – s podporou místní církve
- 1157 - přivlastek Sacrum za švábského císaře Friedricha Barbarossy

Důsledky:

- 1) stát a církev spjité nádoby (císař vždy korunován v Římě);
- 2) „svatý boj“ proti nepřítelům (Ottoni proti Slovanům, Maďarům a Dánům)

